

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

De zingende borg

En als zij de lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar de Olijfberg
Mattheüs 26:30

De Paasmaaltijd is ten einde. Het samenzijn van de Heere Jezus met Zijn jongeren is aangrijpend geweest. Een waas van bedroefdheid en beklemming had in de opperzaal gehangen. Want plotseling had Hij het hun gezegd: *"Voorwaar, Ik zeg u dat één van u Mij zal verraden!"* En toen hadden ze het – de een na de ander – gevraagd: *"Ben ik het, Heere?"* Totdat die ene ontmaskerd was. En hij de nacht in ging. Maar daarna was dat nieuwe er geweest: *"Neemt, eet, dit is Mijn Lichaam"*. En de drinkbeker was rondgegaan: *"Dit is het bloed dat voor velen vergoten wordt"*. In de tekenen van brood en wijn had de Heere Jezus Zich aan Zijn discipelen bekend gemaakt als de Borg voor Zijn Kerk. Die nu de weg van het lijden zou ingaan. Want van de vrucht van de wijnstok zou Hij niet drinken, tot op die dag dat Hij die met hen drinken zou in het Koninkrijk van Zijn Vader (vs. 29).

En nu staan ze op – de Heere Jezus met Zijn elf jongeren. Maar ze vertrekken niet dan nadat ze de lofzang gezongen hebben. De lofzang... Dat behoorde tot de liturgie van de Paasavond. Al eeuwen lang. En de Heere Jezus verwaarloost die orde van dienst niet. Hij is in alles gehoorzaam...

De lofzang... Het zijn de Psalmen 113 tot en met 118, die bij die gelegenheid in hun geheel gezongen werden. Het Hallel, lofliederen ter ere van de God van Israël die in het verleden zulke grote wonderen had verricht. Verwees het Pascha zelf ook niet naar de verlossende macht van de Heere? Welnu, dan was er toch reden om de lofzang aan te heffen?!

Maar – moest dat dit keer wel? Er was toch droefheid gekomen? Vanwege het verraad dat zou plaatsvinden... En

had hun Meester niet gesproken over Zijn bloed dat vergoten zou worden? En dan lofliederen zingen? Toch wel! Zelfs door de Heere Jezus Zelf. Die hier staat aan de ingang van Zijn lijdensweg. En Zich daarvan diep bewust is. Hij staat hier aan de rand van de afgrond van Zijn lijden. Hij zal als het Paaslam geslacht gaan worden. De angsten van Gethsemané gaan zich aandienen. De machten van duivel en hel staan gereed om Hem te bespringen. En Zijn ziel is bedroefd ten dode toe. Zou het vreemd geweest zijn als Zijn ziel te beangst en te verschrikt zou zijn? Als het zingen van de lofzang voor Hem nu onmogelijk zou zijn? "Nee, nu niet! Daarvoor is de weg te zwaar..."

Als zij de lofzang gezongen hadden... De Heere Jezus – Hij zet in. Want Hij is vandaag de grote Voorzanger. Hij zingt de Psalmen die van Hem spreken. En van Zijn bereidheid om de wil van Zijn Vader te volbrengen. Ten einde toe! Waarmee zet Hij in? *"Gij, 's Heeren knechten, looft de Heer! Looft Zijn Naam, verbreid Zijn eer!"* Psalm 113 – dat is Zijn Psalm. Want Hij is de Knecht des HEEREN die in alles de wil en de lof van Zijn Vader bedoelt. In een weg die ten koste van Hemzelf gaat. *"Niet ons, o HEER, niet ons! Uw Naam alleen, zij om Uw trouw en goedertierenheden, alle eer en roem gegeven!"* Psalm 115 – de Psalm van Zijn algehele overgave. De lofzang wordt nog dieper als de Heere Jezus de volgende Psalm inzet. Psalm 116, dat aangrijpend diepe lied: *"Ik lag gekneld in banden van de dood, daar de angst der hel mij alle troost deed missen..."* Wat denkt u, zal die Psalm ooit zo gezongen zijn als in die nacht? *"Ik vond benauwdheid en droefenis..."* *"Ik zal Mijn gelofte de HEERE betalen!"* En zingt Hij vooral in die laatste Psalm, de 118^e, niet van Zichzelf? Als het gaat over de Steen die door de bouwlieden verworpen is? Maar die door Zijn Vader tot een

Hoofd des hoeks is geworden?

En zo slaat de Borg Zijn lijdensweg in. Zijn Vader lofzingend. Zelfs bij het naderen van de dood! Zulk een Zaligmaker heeft Gods Kerk. Hij heeft het leven van Zijn kerk verworven door Zelf de dood in te gaan. Hij heeft het zingend volbracht. Verkleefd aan de wil van Zijn Goddelijke Vader. en zo heeft Hij de Wet van Zijn Vader volmaakt vervuld. En een volkomen gerechtigheid teweeggebracht.

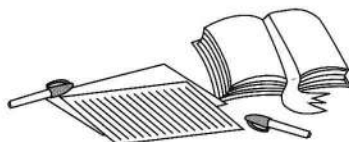
Let wel, de Heere Jezus zingt hier niet voor Zichzelf. Hij zingt als Middelaar, als Borg. Zijn lofzang is plaatsbekledend. Wij, mensen, zijn geschapen om lofzeggars van de Heere te zijn. Door onze diepe val zijn we daaraan echter geheel ontzonken. De lof van de Heere wordt in ons leven niet gevonden. Integendeel – wij zijn van nature geneigd God en onze naaste te haten. Niet het loflied tot eer van de Heere, maar het wraaklied van Lamech en het spotlied van de wereld – die liggen de mens in de mond bestorven. En misschien ook wel het lied van de klacht... Maar nu heeft de Zoon van God, de lijdende Man van smarten, in Zijn lofzang het nieuwe lied in het leven van Zijn volk verworven. En door Zijn Geest gaat Hij het ze leren. *Dit volk heb Ik Mij geformeerd. Zij zullen Mijn lof vertellen!*

En dan nog iets. Lees onze tekst eens goed! *En als zij (!) de lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar de Olijfberg.* Als zij...! De Heere Jezus zingt niet alleen. Zijn jongeren zingen met Hem. Misschien met een brok in de keel, stokkend en stamelend. Elf donkere mannenstemmen paren zich in die donkere nacht met het loflied van de grote Voorzanger. Ze hebben er bij die gelegenheid nog niet zo veel van verstaan. Maar later hebben ze teruggedacht aan dit ontroerende uur. Toen hebben ze toch iets verstaan van dat borgtochtelijk zingen van de Heere Jezus: *"Hij voor ons. En wij met Hem!"* Want hier leert Hij het

Zijn kinderen. "Ik zal Zijn lof zelfs in de nacht, zingen daar ik Hem verwacht. En mijn hart, wat mij moog' treffen, tot de God mijns levens heffen." Door Gods genade worden ze navolgers van hun Heere. Nee, niet in Zijn geheel enige en unieke lijdensweg. Maar wel in de gemeenschap aan dat lijden. Opdat ze in die weg ook de verheerlijking van Hem deelachtig zouden zijn. Door het geloof dat zich vastklemt aan Hem. Dat buiten Hem niet meer leven kan. En dat daarom met Hem altijd leven zal! "Zijn goedheid is in nood en dood voor ons, Zijn volk, oneindig groot. Zijn waarheid wankelt nimmermeer. Zingt, hallelajah!, zingt Zijn eer" (Psalm 117)

Kent u dat lied?

Ds. J.M.J. Kieviet

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we een lijdensmeditatie opgenomen van ds. J.M.J. Kieviet over Mattheüs 26:30. Ds. Tanis schrijft over het dankgebed in het avondmaalsformulier. Ds. P. den Butter schrijft verder over de Filippenzenbrief. Ds. J.M.J. Kieviet schrijft een laatste artikel over Horatius Bonar en zijn boodschap. Ds. K. Hoefnagel vervolgt zijn beantwoording over een vraag hoe wij ons God moeten voorstellen. Ds. P. van Zonneveld schrijft een brief aan ouders. Zelf schrijven we een tweede artikel over Pieter Morilyon.

Chr. Geref. Bezinningskring Veenendaal e.o.

D.V. 17 maart wordt de laatste lezing van dit seizoen gehouden door ds. D. van der Zwaag. Onderwerp "De droefheid naar God" van prof. G. Wisse. Plaats: Chr. Geref. Kerk "Pniël", Tuinstraat 133, Veenendaal. Aanvang 19.45.

Ontmoetingsdag "Bewaar het Pand"

D.V. zaterdag 17 april zal onze volgende ontmoetingsdag gehouden worden in de Chr. Geref. Kerk te Werkendam. Sprekers: Ds. P. den Butter, ds. G. Bouw, ds. K. Visser en ds. C.P. de Boer.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 18 maart verschijnen. Copy graag binnen de donderdag een week voor de verschijningsdatum. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Email: pand@solcon.nl

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 6 dollar per jaar.

Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

PAULUS EN DE FILIPPENZEN - 38

Opdat ik Christus moge gewinnen en in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof (Fil. 3:9).

Paulus maakt duidelijk dat het hem na het ingrijpen van de Heere in zijn leven om heel andere dingen gaat dan voor die tijd. Alles wat vroeger zijn geestelijk bezit uitmaakte heeft hij prijs gegeven. Hij heeft oog gekregen voor andere waarden en zijn streven is er op gericht daar deel aan te hebben. Het gaat hem nu om de 'uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus'. Die kennis begeert hij te bezitten. En in verband daarmee begeert hij Christus te gewinnen en in Hem gevonden te worden. Dat wil zeggen, dat zijn streven er opgericht is deel te hebben aan Christus en Hem te mogen zijn ingelijfd.

Het gaat om Christus

Christus gewinnen. Deel aan Christus ontvangen. Dat is meer dan allerlei dingen omtrent Hem weten, al is dat uitermate belangrijk. Het is ook meer dan deel hebben aan Zijn weldaden, al zijn Zijn weldaden ook van de grootste waarde. Maar een mens

heeft Christus Zelf nodig. Hij moet hem Zelf kennen. Het moet komen tot een verbinding met Hem. Anders gezegd: Tot een huwelijk met Hem. Of, nog weer anders gezegd: Het moet komen tot een gefundeerd worden op Hem.

Nog verder reikt Paulus' verlangen. Hij begeert ook in Christus gevonden te worden. Dat ziet op inlijving in Hem; vereniging met Hem. In Christus gevonden worden, dat is been van Zijn been en vlees van Zijn vlees zijn.

Maar wil dat gerealiseerd worden dan dient het ook te komen tot een loslaten van alles wat van de zonde en van onszelf is. Zelfs onze beste werken kunnen dan niet meer meetellen. Vandaar dat Paulus alles er voor over heeft. Hij wil alles wel kwijt terwille van Christus.

Paulus heeft hiermee heel wat aan de orde gesteld en wat hij aan de orde heeft gesteld verdient nog wel enige nadere verklaring en toelichting. Die geeft hij dan ook, als hij verderop in vs. 9 gaat uitleggen wat dat kennen van Christus naar zijn oordeel inhoudt. In dat verband spreekt hij over de rechtvaardigheid.

Rechtvaardigheid

Rechtvaardigheid is datgene wat een mens nodig heeft om, voor God te kunnen bestaan. Wat is dat? Het is dit, dat Gods wet niets op hem heeft aan te merken, doordat zijn leven geheel in overeenstemming met die wet is. Rechtvaardig zijn we als God van ons kan zeggen: Deze mens, die Ik gekend heb van het allereerste begin van zijn leven tot nu toe en wiens wegen Ik van ogenblik tot ogenblik heb gadeslagen en wiens verborgen uitgangen des harten voor Mij open liggen, is volkomen in overeenstemming met de standaard die Ik langs elk mensenleven leg, namelijk de norm van Mijn heilige wet. Ik vind niets in deze mens dat met die norm in strijd is. Daarom is hij Mijn gunst volkomen waardig en kan hij zelfs in Mijn gericht bestaan.

Dat is heel wat, zegt u. Hoe kan het nu ooit mogelijk zijn dat zoiets van iemand gezegd wordt? En toch, hoe groot het moge zijn, dit is voor ieder van ons absoluut nodig. Missen we deze rechtvaardigheid en kan God dus niet van ons zeggen dat we in overeenstemming zijn met Zijn wil, dan liggen we onder Zijn gestenge oordeel en zullen we daaronder verloren gaan.

U voelt wel, dat nu de vraag aan de orde moet komen hoe we aan die rechtvaardigheid komen kunnen. Dat wijst Paulus ook aan. We komen eraan alleen in de kennis van Christus. Die rechtvaardigheid is er alleen als we in Hem gevonden worden. Om dat duidelijk te maken beschrijft de apostel die rechtvaardigheid zowel negatief als positief.

Wat is het?

Negatief luidt het: *Niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is.* Niet een rechtvaardigheid die op de een of andere manier verbonden is met mijn persoonlijk voldoen aan de eisen van de wet. Niet mijn werk, dat ik verricht heb of nog zal verrichten. Vroeger dacht Paulus wel in termen van de wet en voldoen aan die wet. Toen was hij onberispelijk. Toen kon niemand een vuile vinger op hem leggen. Daar zorgde Paulus toen wel voor. Toen vertrouwde hij op eigen prestaties. Maar toen kon hij nog niet goed rekenen. Maar dat is verleden tijd. Nu is dat anders. Nu is er van vrouwen op eigen prestaties geen sprake meer.

Hij heeft immers ontdekt dat God Zijn wet niet heeft gegeven om te dienen als een ladder waarmee we tot in de hemel kunnen opklimmen. De wet is bedoeld als een spiegel, waarin we kijken moeten om zo te ontdekken wie we zijn en om dan te ontdekken dat we een andere rechtvaardigheid nodig hebben. In Rom. 7 vertelt Paulus dat God bij die ontdekking met name het tiende gebod gebruikte waardoor hij ging inzien dat zelfs de begeerlijkheid zonde is.

Na deze negatieve benadering gaat Paulus de rechtvaardigheid positief invullen. *Maar die door het geloof van Christus is.* Van die rechtvaardigheid zegt hij dan drie dingen:

1. Zij komt uit God.

God is er de bron van, de oorsprong. Hij alleen is de Werkmeester. Ware religie komt altijd uit God. Wat beneden, bij de mens begint, is waardeeloos. Het echte komt van Boven.

Altijd had Paulus gedacht dat het van de mens en zijn gehoorzaamheid moest komen. En omdat hij zo zijn best deed en intussen heel wat verzameld had, was hij er gerust op: hij zou wel voor God kunnen bestaan. Het zou met hem wel goed komen. Maar nu vertrouwt hij die rechtvaardigheid niet meer.

Nu moet hij een rechtvaardigheid hebben, die bij God vandaan komt en niet bij hemzelf.

2. Zij wordt geschonken in gemeenschap met Christus.

Paulus spreekt van 'geloof van Christus'. Bedoeld is: geloof dat zich geheel op Christus richt. Geloof dat zich richt op Diens gehoorzaamheid aan de wet en Zijn sterven onder de vloek der wet en Zijn opstanding na te hebben voldaan aan de wet. In Jes. 61:10 wordt die rechtvaardigheid vergeleken met een mantel. Welnu, van die mantel kan gezegd worden dat elke draad ervan door Christus is geweven.

Let nu ook weer op het contrast. Vroeger haatte Paulus de Naam van Christus. Hij vervolgde hen, die deze Naam beleden.

Maar nu is Christus zijn Heere geworden en nu begeert hij een rechtvaardigheid die ontvangen wordt in gemeenschap met Christus. Wat een verschil!

3. Zij wordt ontvangen door het geloof.

Alleen door het geloof wordt die rechtvaardigheid ons deel. Dat wil niet zeggen dat het geloof op deze manier ook nog enige verdienste gaat krijgen. God heeft het geloof gekozen als het middel waardoor we de weldaden ontvangen, omdat de aard van het geloof volkomen overeenstemt met de wijze waarop God zalig maakt. Geloof is de lege hand, die aanneemt wat een ander heeft gereed gemaakt. Dat hoeft niet eens een schone hand te zijn... Als het maar een lege hand is.

Geloof is als een dorstige die het water drinkt dat een ander hem aanreikt. Geloof is als een vluchteling die een schuilplaats vindt die een ander heeft gereed gemaakt. Geloof is als een vermoeide man die zijn last overdraagt aan een ander. Steeds weer is het dit, dat hij die gelooft uit zichzelf treedt naar een ander. Dat is geloof. Het presteert niets, maar het ontvangt alles. Geloof brengt nooit iets van zichzelf mee.

En weer moeten we letten op het contrast met vroeger. Toen dacht Paulus dat hij via eigen prestaties moest waarmaken, dat hij voor God kon bestaan. Zijn eigen werken zouden het doen. Maar nu is het alleen nog die lege hand, die alleen maar ontvangen kan.

Illustratie

Misschien kan het helpen als ik alles wat hierboven gezegd is via een illustratie probeer duidelijk te maken. Trouwens, de Heere gebruikt voor deze rechtvaardigheid waar Paulus over schrijft ook een illustratie. Hij spreekt van de mantel der gerechtigheid. Laten we dat beeld dan maar wat uitwerken.

Verplaats u in de tijd toen er overal nog koningen waren. Soms gingen die koningen op bezoek in bepaalde delen van hun rijk. Welnu, ergens in het rijk van een van die koningen woont een meisje. Zij had er al zo lang naar verlangd de koning zelf eens van dichtbij te mogen zien. Maar ze is arm en ze heeft geen fatsoenlijke kleren, waarmee ze de koning, als hij eens in de buurt komt, kan ontmoeten.

Dan komt ze iemand tegen, die haar belooft dat hij er voor zal zorgen dat ze een mooie jurk krijgt, waarmee ze

wel naar de koning zal kunnen gaan. Maar dan wil hij wel dat ze voor hem zal gaan werken; ze moet die jurk wel zelf verdienen. Zij neemt het voorstel aan en ze werkt hard. Dan krijgt ze haar jurk, maar die is vuil; de motten hebben er bovendien gaten in gevreten. Alleen, het meisje is zich dat niet bewust, want haar is verteld dat ze naar die jurk altijd moet kijken door een speciale bril. En als ze door die bril kijkt ziet de jurk er inderdaad prachtig uit.

Dan komt de koning. Opgewonden gaat ze naar hem toe, in haar jurk, die in haar ogen zo mooi is. Maar een van de lakeien houdt haar tegen. Hij zegt op barse toon tegen haar: Wil jij naar de koning? Zo, in die smerige jurk? Dat kan onmogelijk. Maar zij zegt: Het is juist zo'n mooie jurk. En ik heb er zo mijn best voor gedaan. Ik heb er zo hard voor gewerkt. De lakei zegt: Doe die bril maar eens af. En dan ziet ze het, tot haar grote ontsteltenis. Vlekken en gaten - afschuwelijk! En ze beseft het: nee, zo kan ik niet naar de koning.

De lakei weet echter raad. Ze krijgt van hem een jurk die bij de kleermaker van de koning zelf vandaan komt. En als ze die draagt kan ze wel naar de koning toe.

DANKEN EN BIDDEN

Het formulier sluit af met het dankgebed. Opvallend is dat dit gebed gericht is tot de barmhartige God en Vader. En niet tot Christus. Zeker is door Christus alle heil en alzo ook het avondmaal, maar de Vader is de Oorsprong en Oorzaak van alles. Zodat Hem alle dank toekomt.

Benadrukt wordt wat de Vader gedaan en gegeven heeft. Zijn eniggeboren Zoon. Een waarachtig geloof en het Heilig Avondmaal. Deze drie weldaden blijken in de avondmaalsviering. Hoe duidelijk wordt dit aangegeven en in het gebed beleden. God de Vader heeft Zijn eniggeboren Zoon tot een Middelaar gegeven.

Als Middelaar werd Hij ambtelijk gesteld en ging Hij als Middelaar optreden. En door zo'n Zelfovergave is Hij geworden tot een offer geschonken voor onze zonden. Daardoor vond bevrijding van zonden plaats. Maar er is nog meer. Vandaar dat er staat: Hij is geworden tot spijs en drank ten eeu-

Vindt u dit een aardig sprookje? Of bent u van mening dat op deze manier ons blad ontaardt in een fabeltjeskrant? Vergeet dan niet dat het bij Paulus wel zo gegaan is. De duivel had hem aan het werk gezet en Paulus had lange tijd gedacht dat hij zo een rechtvaardigheid verkreeg die in Gods ogen goed genoeg was. Met die mantel kon hij wel naar de Koning! Maar toen nam God hem die bedriegelijke bril af en Paulus ging de dingen zien zoals God ze ziet. Toen zag hij, dat het kleeft waar hij zo trots op was nergens toe deugde. Hij was gekleed in lompen en votten... En hij kreeg dringend behoefte aan een ander kleeft. Dat werd toen zijn hartelijk verlangen, zoals hij in dit gedeelte van de brief aan de Filippenzen schrijft. De gerechtigheid van Christus moest hij hebben.

De toepassing ligt nu voor de hand. Is de misleidende bril al van uw ogen weggenomen? Hebt u al gezien dat we vanuit onszelf alleen maar in staat zijn om lompen en votten te produceren? En hebt u zo al met Paulus geleerd dat we Christus' gerechtigheid nodig hebben? De mantel der gerechtigheid moeten we omgehangen krijgen. En die komt bij de hemelse Kleermaker vandaan.

ds.P. den Butter

wige leven. Zijn vlees is waarlijk spijs en Zijn bloed is waarlijk drank. Door Zijn voeden en laven leven de Zijnen tot in eeuwigheid. Welk een genade. Onverdiend, maar verdiend. Geschonken naar 's Heeren wil. Gedankt wordt ook voor de gave van het waarachtig geloof, want daardoor wordt men zulke weldaden deelachtig.

Onmisbaar is het geloof om 's Heeren weldaden te bezitten. Daar nu het geloof en het geloven geen mensenwerk zijn, wordt de Heere ootmoedig gedankt. Want de weldaad des geloofs wordt als gave van de Heere door de Heilige Geest in het hart gewerkt, en is onmisbaar om in het volbrachte werk van Christus te delen. Nu is het avondmaal ook 's Heeren gave. God de Vader heeft Zijn Zoon het laten instellen. Christus handelde naar de wil, in opdracht van de Vader. Vandaar dat het avondmaal een Goddelijke instelling is. Met nadruk wordt beleden: laten verorde-

nen. Bevelen. Dus het mag niet nagelaten worden. De viering van het heilig avondmaal moet regelmatig plaatsvinden en de tafel moet gevuld worden met hen, die weet hebben van deze heilszaak: Deze ontvangt de zondaars en eet met hen. Het liefdesbevel wijst ook op versterking van het geloof in de Heere en Zijn weldaden. Welk een liefde. Welk een zorg van de Heere. De Heere voor dit alles te danken is betamelijk. Vandaar dat het gebed ook begint met de woorden 'wij danken U van ganser harte'. Dit kan de vraag oproepen. Is men altijd op die toonhoogte? Zeker niet. Maar dat neemt niet weg de hartelijke gezindheid. Laten we onthouden hoe het gebed begint: O, almachtige en barmhartige Vader. De aanspraak moet al leiden tot hartelijke dank. Want alleen door de Zelfbekendmaking en werking door Woord en Geest wordt de aanspraak, de aanspraak van het leven. Nu vervult de God en Vader van de Heere Jezus Christus ook het hart met Zijn genade. Aanbiddende verwondering dient er ook te zijn als het gaat over Zijn barmhartigheid. Barmhartigheid die grondeloos is. Zo onpeilbaar diep, dat ze maat noch perk, noch peil heeft. Kan men tot die verering van God de Vader niet komen, dan wil de Heere het hart daar brengen. En dat niet eenmaal, maar gedurig. Door de Heilige Geest gaan hart en oog, hart en mond samen.

Hij is immer de Geest der genade en der gebeden. Naast de dankzegging is er gebed. Terecht staat in onze Catechismus dat het het voornaamste stuk van de dankbaarheid is.

In het gebed wordt gedankt voor 's Heeren liefde, daarna wordt een beroep gedaan op de genade van de Heere. Zijn zegen moet het leven beheersen. Want ernstig voornemen om waarachtige dankbaarheid jegens God met heel het hart te bewijzen, wordt steeds onderbroken. De beïnvloeding van de wereld kan er zijn, de beheersing van vele dingen. De verkeerdheid van het hart, de aanvechtingen en ingevingen van de Boze. Het ongeloof kan werken en verzoeken blijven niet uit. Dit alles leidt tot het gebed. Bijzonder na de viering van het avondmaal. Welk een gebed lezen we: wij bidden U, o getrouwe God en Vader, dat Gij door de werking van Uw Heiligen Geest, de gedachtenis van onzen Heere Jezus Christus en de verkondiging van Zijn dood, ons tot dagelijks toenemen in

het rechte geloof en in de zalige gemeenschap van Christus wilt laten gedijen door Hem Uw lieven Zoon Jezus Christus in Wiens Naam wij onze gebeden besluiten, gelijk Hij ons geleerd heeft, en dan volgt Het geschenken: Onze Vader.

Hartelijk wordt gebeden om de uitwerking van het avondmaal in het leven. Het adres is de trouwe God en Vader. Welk een belijden. Wat ligt er in het Vaderschap van de Heere besloten. Wat wordt er van Hem bekendgemaakt. Het is vastgelegd in Zijn onveranderlijke woord. Daarin heeft de Heere ook verklaard, wat de gedachtenis van onze Heere Jezus Christus en de verkondiging van Zijn dood doen. Door de machtige werking van de Heilige Geest komt veel tot stand. Namelijk groei in het geloof en in de beleving van de gemeenschap met Christus. De ware avondmaalgangers verstaan het steeds meer dat de zegen van de viering van het avondmaal het leven moet beheersen. En dat niet bij momenten maar van ogenblik tot ogenblik. Zelf zijn ze daartoe onmachtig. Maar nu is er de belofte van de Heere. Om de vervulling, de verwerkelijking daarvan mag gebeden worden. Door de Heilige Geest vindt de geloofsgroei

plaats en daardoor gaat men geloven en wordt men almeer aan de Heere verbonden. Avondmaalgangers: laat het bij ons zijn dat er gebeden mag worden om deze rijke genade van de Heere. Hij zegt het: Uw vrucht wordt uit Mij gevonden. Hierdoor wordt bevestigd wat er staat: een iegelijk van hen zal verschijnen voor God in Sion. Vandaar dat het volmaakte gebed ook wijst op de toekomst, namelijk 's Heeren Koninkrijk. De Heerlijkheid en de kracht ervan. Tot in alle eeuwigheid. Dan zal er zijn de bruiloft van het Lam. Dit gebeurt. In Openbaringen 19 wordt aangegeven dat er bange tijden aan het einde van de wereld en aan de eeuwige zaligheid vooraf zullen gaan. Maar niet te verwoorden heerlijkheid zullen de bruiloftsgasten kennen. Het staat vast! De woorden van de Heere zijn waarachtig. Onbedrieglijk. Zij worden vervuld. Men mag er zich op verlaten. Geloofd zij de Heere, de God van Israël, van eeuwigheid en tot in eeuwigheid en al het volk zegge: amen. Hallelujah! Psalm 106: 48 Want: zalig zijn zij die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams. Openb 19: 9a

Ds. M.C. Tanis

van overtuigd dat het Evangelie van Gods genade onvoorwaardelijk en onbeperkt mag worden gepredikt. Zijn leermeester Thomas Chalmers was hem daarin voorgegaan. Hij meende dat de waarde en de kracht van Christus' bloedstorting zodanig groot is dat het Evangelie zelfs aan de meest gezonken en verdorven zondaar mag worden aangeboden. Bonar beaamde deze waarheid niet alleen, maar hij bracht ze ook in de praktijk. Van zijn geestelijke vriend R.M. McCheyne gold hetzelfde.

Bonars prediking en zijn geschriften waren daarop gericht, namelijk dat zondaren tot Christus zouden komen en in Hem hun heil en zaligheid zouden vinden. Met name de traktaten van Bonar kenmerken zich dan ook door een directe stijl en een aansprekende toon. "*Wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig!*", dat is ongetwijfeld de drijfveer van Horatius Bonar geweest.

Dat heeft bij hem echter wel tot gevolg gehad dat hij meer beducht is geweest voor lijdelijkheid bij zijn hoorders dan voor activisme bij hen. Meermalen komen we de waarschuwing tegen om toch niet passief te wachten op een innerlijk kenmerk van verkoren te zijn tot de zaligheid; dat is een uitvlucht om aan de klem van het Evangelie te ontkomen, zegt Bonar. Maar het wijzen op het gevaar van een snel en oppervlakkig 'aannemen van de Heere Jezus' kwam ik daarentegen in zijn boekje niet zozeer tegen. Ik moet constateren dat Bonar in zijn waarschuwingen voor gevaren niet helemaal evenwichtig is.

In deze gedachte word ik ondersteund door de heer L.J. van Valen die in zijn leerzame boekje *Bonar in balans* wijst op de steun die Bonar destijds verleende aan de evangelisatie-tournees van de bekende D.L. Moody. Bonar doorzag helaas niet de arminiaanse ondertoon en de onbijbelse methoden van opwekkingspredikers als Moody en Sankey.

Trouwens, ook Ryle en Spurgeon hebben dit niet geheel onderkend, in tegenstelling tot iemand als de Schotse prediker John Kennedy.

Enkele tendensen wil ik nu kort aanwijzen. Prachtige en ontroerende woorden besteedt Bonar om zijn lezers ervan te doordringen dat God een genadig God en dat Christus een gewillige Zaligmaker is. Er is "goed nieuws voor de zondaar!", zegt Bonar. Dat moet ons "in een eenvoudige

HORATIUS BONAR EN ZIJN BOODSCHAP (4, SLOT)

Een tijdgenoot van Horatius Bonar was de Amerikaanse theoloog Robert L. Dabney. Hij leefde van 1820 tot 1898. Hij was een man van onverdacht gereformeerde beginselen. Niet alleen is Dabney bekend geworden door zijn docentschap aan de Union Theological Seminary maar ook door zijn veelvuldige publicaties over actuele theologische thema's van zijn tijd. Van zijn hand is bijvoorbeeld verschenen een mooie bundel opstellen over de prediking '*Dabney on Preaching. Lectures on Sacred Rhetoric*'.

Het is al weer een aantal jaren geleden dat ik geattendeerd werd op een aantal opstellen, opgenomen in zijn verzamelde werken '*Dabney's Discussions*', waarin hij enkele boekjes van Horatius Bonar bespreekt. De *Kelso-tracts* van Bonar vonden als evangelisatie-traktaten in hun tijd ruime verspreiding. Ze zullen dus ook de andere zijde van de Atlantische Oceaan hebben bereikt. Zo nam Dabney er kennis van. En hij besprak ze in het tijdschrift *The Southern*

Presbyterian Review. De precieze tekst van die besprekingen heb ik niet meer tot mijn beschikking. Maar er is me wel een aantal van zijn min of meer kritische opmerkingen bijgebleven.

Dit is het laatste van de vier artikelen, gewijd aan Bonars boekje '*Gods weg van vrede*'. Een korte evaluatie met enkele kanttekeningen. Het zijn min of meer de vragen en opmerkingen die ook bij Dabney naar voren kwamen, nu ongeveer 130 jaar geleden. Misschien zijn ze nog even actueel als toen.

Wee mij...

Ik wil beginnen met (nogmaals) te zeggen dat ik veel waardering voor de geschriften van Horatius Bonar heb. Hij was een prediker met een bewogen hart. Een hart dat brandde voor het eeuwig behoud van zijn naasten, beseffend dat de eer van koning Christus gelegen is in de veelheid van Zijn onderdanen. Bonar was er terecht

dig vertrouwen tot God leiden" [53]. Inderdaad! Toch gaat Bonar te ver als hij vervolgens zegt dat "ons geval door Hem ernstig wordt opgenomen en dat Zijn gedachten tot ons geen gedachten van toorn, maar van vrede en genade zijn..." Ook op andere plaatsen spreekt Bonar mijns inziens al te snel over "ons" als zou de Heere van nature al "onze goddelijke Vader" zijn. Zelfs als ik probeer de pastorale bedoeling ervan mee te voelen, moet ik toch zeggen dat dergelijke zegswijzen meer behoren bij een algemene verzoeningsgedachte dan bij een Schriftgebonden wijze van spreken. Zo spreekt de gereformeerde belijdenis niet.

Is het niet veel 'evangelischer' en in ieder geval reëler om te zeggen dat de Heere wel op ons toorn. Wij zijn allen kinderen des toorns. Maar zulke onder de toorn Gods liggenden wordt nu het behoud in Christus gepredikt! Wie door genade en door een waarachtig geloof Christus wordt ingelijfd – hem of haar geldt het: "Ik zal niet meer op u toornen, noch u schelden..."

Geloof onmiddellijk!

Nu wil ik er geen misverstand over laten bestaan dat Bonar de verdorven en verdoemelijke staat van de mens buiten God in het geheel niet loochent. Integendeel. Naar het getuigenis van Gods Woord is de mens van nature iemand, zegt Bonar, "in wie geen goed woont. Hij is een kwaaddoener en daarom onder de verdømmenis" [13]. Wat zal hem nu redden van het verderf? Dat zal alleen kunnen plaats vinden door het werk van Christus. Maar hoe dan? In welke weg zal dat dan gebeuren? Hoe zullen de verdiensten van de Heere Jezus Christus nu mijn deel zijn? Dat zal, zo zegt Bonar, alleen het geval zijn als u gelooft. Als u Gods betrouwbare Woord gelooft. Wij moeten Zijn woorden aandachtig opnemen. In die weg komen we tot de rechte kennis van wat het Evangelie inhoudt. "Hoor in Zijn woorden de stem van de liefde van de Geest, zowel als de liefde van de Vader en van de Zoon." Als u geen vrede krijgt na eerste lezing, lees ze dan nog eens en nog eens en nog eens... Onderzoek ze telkens weer [63].

Heel sterk legt Bonar daarbij de nadruk op het gebod om te geloven. Zonder uitstel! In dit verband citeer ik enkele zinnen uit hoofdstuk 7. "God gebiedt ons om Zijn Zoon onmiddellijk

aan te nemen en Zijn Evangelie te geloven. U ontwijkt deze plicht met de verontschuldiging dat u, door de onmogelijkheid om Christus aan te nemen, Hem moet vragen om u daartoe de kracht te schenken. Door dit voorwendsel probeert u uzelf te ontlasten van het overstelpende gevoel van de noodzakelijkheid van een onmiddellijke gehoorzaamheid aan Gods gebod" [68]. Het is dit thema dat in het tweede deel van het boekje telkens terug komt.

"God gebiedt u om te geloven en u te bekeren. Het is uw dwaling, dat u deze gebiedende en onmiddellijke verplichting verandert, en vervangt door enige voorafgaande geschiktheid" [86]. Bonar ontmaskert elke tegenwerping en elke schreeuw om hulp als een poging om aan die verplichting te ontkomen... "U houdt zich met dat alles van God af en God van u..." Boven alles wil Bonar zijn lezers overtuigen van de schuld van het ongeloof. "Voortgaan in het ongeloof is voortgaan in de allerswaarste zonde. Voortgaan in het ongeloof, omdat u zegt dat u er niets aan kunt doen, is de ergste verzwaring van uw zonde" [89].

Ik wil erkennen dat Bonar met zijn sterke oproep tot geloof de Heilige Schrift aan zijn kant heeft. "Bekeert u en gelooft het Evangelie!" – het was de prediking van Johannes de Doper en tevens van de Heere Jezus. En spreekt onze belijdenis niet over de prediking van het Evangelie "met bevel van bekering en geloof" [DL, 2/5]. Onder de plicht tot het geloven van de Heere en Zijn Woord kan niemand uitkomen. En het vervloekte ongeloof is inderdaad de wortel van alle zonden, want het ongeloof maakt de Heere in Zijn spreken verdacht. Het kan in de prediking van het Woord heilzaam zijn – en het is bijbelse eis! – om het bevel tot het geloof sterk en klemmend aan de harten te leggen. De Heere is het waard om erkend en geloofd te worden.

En toch moeten de predikers ook hierin onderscheidend spreken. Het maakt wel uit tot wie dit woord gericht wordt. Het kan niet de bedoeling zijn om altijd en iedereen te bewerken met de zweep van het bevel tot geloof. Aan de beladenen en belasten gaf de Heere Jezus Zijn hartelijke nodiging: "Komt herwaarts tot Mij...". Aan de hunkerende Maria Magdalena liet de Opgestandene alleen maar Zijn stem horen: "Maria!". Aan

de ongelovige Emmaüsgangers legde Hij de Schriften uit en brak het brood en aan Thomas toonde Hij Zijn handen en voeten. Hij weet welk maaksel ze zijn... Zo moet ook de prediker een onderscheiden boodschap laten horen. Inderdaad – altijd gericht op het gelovig kennen van de Heere Jezus tot zaligheid. Maar niet altijd alleen met de scherpe eis tot het onmiddellijke geloven. We moeten onze hoorders immers niet ontvoeren naar Christus maar we moeten ze naar Hem leiden!

Gebed of geloof?

Van John Duncan, een andere tijdgenoot van Bonar, is een wijs woord overgeleverd. Rond 1870 voerde Bonar een discussie met een zekere M'Lauchlan aangaande het komen van een zondaar tot Christus. Deze laatste wees vooral op de noodzaak van het gebed. Bonar echter achtte dat een onnodige omweg. Hij wees op de eis van het onmiddellijk komen in het geloof tot Christus. Duncan zei ervan: "Ik ben ziek van al die onderscheidingen... Als je kunt geloven zonder te bidden, doe het dan. Maar als iemand voelt dat alleen God hem datgene wat hij nodig heeft, geven kan, zullen al de Bonars in de wereld niet kunnen verhinderen dat hij daarom bidt." Ik wil niet beweren dat Bonar ontkent dat het geloof een gave van God is en een werk van Zijn Geest. Zeker niet. Het is in zijn boekje ook met zoveel woorden te lezen. Maar toch heb ik het gevoel dat hij het te weinig honoreert. En tevens dat hij te weinig oog heeft voor de worstelingen van een 'verloren' mens die weet dat hij geloven moet en het niet kan. Omdat hij zo'n ongelovig hart heeft. Eerder dan zo iemand te pressen om te geloven, zou ik zo'n arme ziel – met een variant op Erskine – aanbevelen: "Als je dan niet tot de Heere kunt gaan met (!) een gelovig hart, ga dan maar tot Hem om (!) een gelovig hart..." Al wat u ontbreekt, schenkt Hij, zo ge het smeekt, mild en overvloedig...

Deze reactie op de aangegeven lijn bij Bonar is me mede ingegeven door een tweevoudige pastorale ervaring. Ik moet iets overwinnen om het onder woorden te brengen. Ik zal het toch doen – schuchter en sober.

De eerste ervaring betreft een kring van mensen die Bonars boekje enkele maanden achtereenvolgend samen hadden bestudeerd. Het had ze veel gedaan,

zeiden ze. Diversen van hen meenden nu gelovig te zijn geworden. Want het lag kennelijk toch iets anders dan ze tot dusver 's zondags hadden gehoord... Geloven – het moest toch! Vandaar.

De tweede ervaring is tegengesteld. Fragmenten uit Bonars boekje werden ervaren als zweepslagen op een tere en gekneusde ziel. Het gevolg was een tijd van grote duisternis en ontredde-ning.

Ik haast me om te zeggen dat dit niet zomaar rechtstreeks aan Bonar en zijn geschrift kan worden toegeschreven. Ongetwijfeld is hij in zijn warme pastorale intentie misverstaan. Maar wel denk ik dat het boekje voor enig misverstand vatbaar is. En daar zelf ook aanleiding toe geeft.

Op nog meer punten uit dit boekje had ik willen wijzen. Ik volsta nu met nog een enkel ding slechts te noemen. Er is weinig aandacht – of zelfs het tegengestelde – voor de voorbereiding tot de wedergeboorte en het geloof. Dat is jammer. Ik bespeur ook enige afwijzing aangaande de zogenaamde kenmerken van het geestelijke leven. In het verlengde daarvan: de noodzaak van de zelfbeproeving komt niet echt sterk naar voren. Integendeel zelfs.

MIJ ZAL NIETS ONTBREKEN (2)

Uit het leven van Pieter Morilyon

Rentmeester

We lezen dat Morilyon een aanbod kreeg om rentmeester te worden, maar dat hij hier aanvankelijk niet op inging omdat de betrekking die hij had hem genoeg opleverde om van te kunnen bestaan. Ook vreesde hij dat zijn geestelijke leven er schade door zou lijden. Morilyon schrijft hierover het volgende (blz. 45) "...omdat ik vreesde hierdoor van de Heere afgeleid te zullen worden. Ik vreesde, dat het geestelijke leven dat de Heere mij door genade geschonken had, door deze meerdere bezigheden als het ware door zo veel doornen zou verdrukt worden en dat hierdoor geen vruchten van gerechtigheid zouden kunnen uitspruiten. Ik had al mijn tijd en krachten nodig tot uitwerking van mijn eeuwige zaligheid. De noodzakelijkheid daarvan lag mij zeer diep op het hart; het gewicht van dit werk en mijn korte levenstijd." Op een hernieuwd aanbod ging hij wel in omdat

Durf ik dit boekje toch nog aanbevelen? Jawel, aan de lezer met enige onderscheiding. Er is veel uit te leren. En een wat eenzijdig accent spitst de aandacht en scherpt de geest. Het is mijn wens dat veel "zoekende zielen" Gods weg van vrede mogen vinden. Om die weg ook daadwerkelijk te gaan. Ik besluit met een helder woord uit ditzelfde boekje. *"De arme vermoede zondaar zal nooit in Jezus Christus geloven, voordat hij ondervindt, dat hij niets uit zichzelf kan doen. Dan is de eerste daad van het geloof, dat hij zich als hopeloos en hulpeloos in zichzelf, op Christus tot zaligheid laat zinken. Door zo uit het Evangelie te spreken, wil de Heere, zoals Hij vaak gedaan heeft, geloof, blijdschap en vrede in het geloven schenken"* (Robert Trail).

N.a.v.: Horatius Bonar, *Gods weg van vrede*. Uitgeverij De Dauw, Dordrecht. Paperback. 136 pag. ISBN 90-8052-864-1.

Ook genoemd: L.J. van Valen, *Bonar in balans. Pleidooi voor een evenwichtige prediking*. Uitgeverij Groen, Heerenveen. 112 pag. ISBN 90-5829-149-9.

Ds. J.M.J. Kieviet

het toen mogelijk bleek zijn andere werkzaamheden zo in te richten dat er genoeg tijd over bleef voor het bezig zijn met het ene nodige. Hij mocht hierin duidelijk de Hand des Heeren zien. In afhankelijkheid van de Heere begon hij met dit nieuwe werk.

Wederkomst

Eens liep Morilyon buiten de stad en mocht hij werkzaam zijn met de wederkomst van Christus. Hij keek naar de wolken en tekende hierbij op (blz. 49 en 50) "Ja Heere, zei ik, in de wolken zult Gij verschijnen. En ik zal voor U verschijnen. Hoe zal ik het maken indien ik mijn aandeel aan de Heere Jezus en aan Zijn vriendschap zou missen. Mijn hart ging in veel bedaardheid naar de Heere Jezus uit. Mijn zuchten drongen door de wolken heen. De woorden van Psalm 38:10 waren mijn: 'Al mijn zuchten zijn voor U niet verborgen.' Ik betuigde de Heere met een hart vol liefde,

met tranen in mijne ogen: 'Mijn lieve Jezus, Gij kent al mijn zuchten. Ach, beliefde het U mij te verhoren..' Aan mij werd zeer zoet in mijn binnenste gevraagd: 'Wat wilt gij dat Ik u doen zal?' Ik antwoordde de Heere met een kinderlijk hart: 'Lieve Heere Jezus, dat Uw beeld in mij mag hersteld worden. Dat ik met U verkeren mag. Gij zijt daar boven de wolken, maar komt Gij tot mij. Ach, dat ik bij u was. Laat toch het werk van Uw genade eens met kracht doorzetten.' "We willen hier een vraag aan verbinden: Zijn wij weleens werkzaam met die grote dag van de wederkomst van de Heere Jezus? Geven wij wel acht op de tekenen der tijden?

Oefening op woensdag

Wekelijks werd er op woensdag door enigen tot onderlinge stichting een oefening gehouden. Morilyon werd gevraagd lid te worden van dit gezelschap en ook een oefening te houden. Morilyon vermeldt de redenen die voor dit verzoek pleitten: Het gebod van God elkaar te leren en te vermanen. De plicht zijn gaven ten nutte en ter zaligheid van andere leden gewillig en met vreugde aan te wenden, zoals de Heidelbergse Catechismus daarover schrijft. Een christen is profeet. Oefeningen zijn nuttig om toe te nemen in genade en kennis. In de weg van Gods voorzienigheid is dit verzoek tot hem gekomen. Hij begeert toe te nemen in kennis en heeft daar ook om gebeden. De Heere heeft een talent je gegeven dat hij niet verborgen mocht houden. Treffend lezen we op blz. 52 "Ook kon het wel des Heeren weg worden om mij, bij weigering, in veel dodigheid en duisterheid te leiden, gelijk dat wel meer Zijn weg is, als gegeven talenten begraven worden en zou dit niet een bittere vrucht zijn?" Morilyon voelde dat hij de middelen tot geestelijke wasdom niet mocht verzuimen en het gezelschap der vromen klein achten. Ook had hij bezwaren: zijn onbekwaamheid, zijn jonkheid, duisterheden over zijn genadestaat, vrees voor afval en of hij de geest der gebeden wel zou genieten om dit werk te gaan doen. Morilyon besloot naar de oefening te gaan. Dit riep wel tegentand van de familie op. Zij betitelden de handelwijze van Morilyon als stijfhoofdigheid en eigenzinnigheid. Zo'n akelig leven wilden zij niet. Zo'n leven was ondraaglijk voor een gewoon mens. Een neef zei dat hij de mensen van het gezelschap

graag op het schavot zou brengen als hij er de macht toe had. Op straat werd hij nagewezen en uitgelachen. We lezen op blz. 56 "Sommigen waren zo kwaadaardig, dat ze openlijk verklaarden met genoegen te zullen zien, als ik in een simpelhuis, een gekkenhuis, werd vastgezet of op hoger bevel de stad werd uitgezet." De Heere vertroostte hem hiermee dat hij niet moest vrezen voor een mensenkind dat zou sterven en hooi worden zou. Ook verklaarde Morilyon zijn vijandige familieleden openhartig dat de enige reden waarom hij hun gezelschap niet zocht was dat God uit hun gezelschap was. Zolang zijn familieleden zich niet tot doel stelden om over God en Zijn zaligmakende wegen te spreken, was hij vast besloten met het gezelschap der vromen te blijven omgaan, hoeveel verachting en smaad dit ook zou betekenen.

Openbare terechtstelling

Eens werden er tien misdadigers geselsd. Dit bepaalde Morilyon bij die grote dag dat de grote Rechter zou komen om alle mensen te oordelen. Morilyon voelde zichzelf veroordeeld vanwege zijn zonden. Hij beleefde niet anders te wachten te hebben dan het oordeel der verdoemenis. Hij erkende de dood waardig te zijn. Hij smeekte om genade en vergeving in de Heere Jezus. Hij kwam als met de strop om de hals. Dan lezen we op blz. 59 "Toen kreeg ik met veel aandoening in mijn hart te zien, dat mijn lieve Heere Jezus, de grote Advocaat en Voorspreker is, Die altoos zegepraalt, omdat Hijzelf de straf gedragen heeft en een gerechtigheid heeft aan het licht gebracht waarin de goddelijke rechtvaardigheid berusten en genade bewijzen kan. Het werd mij gegeven deze Voorspraak voor mijn ziel te omhelzen en mij voor eeuwig aan Hem over te geven en toe te verloruwen. De Heere ontmoette mij met veel verruiming en zalige verkwikkingen onder deze werkzaamheid. Ik was over deze ellendige misdadigers zeer aangedaan en weende over hen." (blz. 59 en 60).

Verdorven regering

Morilyon schrijft over de regenten uit zijn dagen die voor het merendeel ijdel en los leefden. Zij zochten hun eigen belang. Zij onderdrukten de goede regenten. Er werd niet veel verdiend, het land ging gebukt onder schulden. De handel is minimaal

geworden. Veel schepen zijn verloren gegaan. Hij zag hierin een oordeel van God over het land. Morilyon vreesde dat het land ten onder zou gaan. Hij kon ook niet bidden voor de handel gezien de oneerlijke praktijken die daarin bedreven werden. Volgens Morilyon kon het onmogelijk nog terechtkomen. We willen hierbij opmerken dat er niets nieuws onder de zon is.

Vreemdeling

Morilyon werkte veel alleen en kon zo zijn hart voor de Heere uitstorten. Hij begeerde te laten zien dat hij niet van de wereld was, maar dat hij zijn weg naar de hemel had ingericht en dat het zijn doel was de Heere te dienen. Hij mocht de Heere ook danken voor al de goedheid die hij mocht onder vinden. Hij verlangde zijn werk getrouw en tot eer van God te mogen doen. Smaad en verachting was zijn deel. Maar de Heere ondersteunde hem. De wereld haatte hem, maar dat was geen vreemde zaak. 'Indien gij van de wereld waart, zo zou de wereld het hare liefhebben, maar omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld.' (Joh. 15:19). Een zeer voordelige aanbieding wees hij van de hand omdat hij tijd wilde hebben om zich in de waarheid te verdiepen en de godzaligheid te oefenen. Hij stelde groot belang in zijn eeuwig wel. Hij vreesde door al te veel bezigheden dat hij verhinderd zou worden zijn roeping en verkiezing vast te maken.

Het verbond vernieuwd

Het was de begeerte van Morilyon om het verbond dat hij met de Heere

was aangegaan te vernieuwen. Vroeger had hij zich al aan de Heere mogen overgeven voor tijd en eeuwigheid. De vernieuwing van het verbond geeft nieuwe krachten aan de ziel in de strijd tegen de vijanden. Het steunde hem tegen de satanische inwerking dat hij nog eens zou afvallen. Hij begeerde in een godvruchtige wandel toe te nemen. Voor zijn wanstalten en waggelijkheid mocht hij de toevlucht nemen tot Christus die hem geworden was tot heiligmaking. Er leefde een hartelijke overgave in zijn hart om door de Heere Jezus gezaligd te worden. Hij was nog jong. Juist dan woelen de zonden op het krachtigste. Dan is het voor alles nodig zich aan de Heere te verbinden. Eens was het zijn verzuchting: "Heere hoe lang zal ik nog zo blijven. Och, wanneer zult U dan eens komen om mij te verlossen van dit lichaam dezes doods. Och, ontbind mij eens. Mijn ogen en hart smolten in tranen, dat ik de Heere niet anders kan dienen. Daarbij een aanlokkende wereld, waarin niets meer gehaat wordt dan ware godzaligheid en niets meer bemind wordt dan een ijdel, los, zorgeloos, wellustig leven. De duivel weet dit op allerhande wijze om mij te doen vallen. Och, ik heb zo veel nodig, mijn Heere, en daartoe is verbondsvernieuwing ook nuttig om mij tot een gelovige te zijn." Morilyon was toen 23 en een half jaar. Geliefde lezers, hoe oud zijn wij al geworden, hoe oud zijn onze kinderen al, en weten we met ons hart iets of meer van deze zaken?

N.a.v. *Mij zal niets ontbreken, uit het elven van Pieter Morilyon, 259 blz. € 23,50, uitgave Den Hertog- Houten.*

VRAGENRUBRIEK

Met de beantwoording van de vraag hoe wij ons God moeten voorstellen zijn we nog niet helemaal klaar. God is een Geest. Wat wij ons daarbij moeten voorstellen weten wij niet. Het gaat ons bevattingsvermogen verre te boven. God laat Zich wel kennen. Hij openbaart Zich door Woord en Geest. Een zondaar leert Hem (hier in beginsel) kennen in Zijn heerlijke deugden. Hij openbaart Zich in Christus, Die getuigde: Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.

Aan de kennis van God en Zijn wegen heeft een natuurlijk mens geen lust. Door wederbarende genade gaat dat veranderen. Het kennen van God en Zijn Christus door een waarachtig geloof is het eeuwige leven! Zalig de mens die, als hij de doods Jordaan is overgestoken, geen onbekende God zal ontmoeten! Kennen wij de persoonlijke omgang met de Heere? Tenslotte verwees onze vraagsteller nog naar Openb. 22:16, waar de Heere Jezus Zich de blinkende

Morgenster noemt. Het verband met de vraag kunnen we niet zo goed begrijpen. Niettemin zal ik proberen iets van genoemd vers te zeggen.

Zoals de blinkende morgenster na de duistere nacht de heerlijke morgen aankondigt, zo is in en om Christus de nacht der zonde met al haar bittere gevolgen spoedig ten einde en breekt de eeuwige dag aan. Hij is ook de Zonne der gerechtigheid. Maar het zijn beelden, waarvan Hij Zich bedient. Hij is heerlijker dan de morgenster, heerlijker dan de zon, in al zijn pracht. En toch zulke treffende beelden. Het doet ons de vraag stellen (ja, ook ik stel af en toe eens een vraag) of het licht des levens ook al in onze van nature duistere zielen mocht opgaan! Wij kunnen het geen dag maken. Wie kan zelf het licht doen rijzen? Wij kunnen er wel naar uitzien, er naar verlangen, er om vragen. En wie de Heere verwachten, zullen niet beschaamd worden.

Ik heb een mooie vraag gekregen over *verachtering in de genade*. Daar willen wij de volgende keer iets van zeggen. Het moet mij van het hart dat ik dergelijke vragen het meest waardeer. Ik denk ook dat de beantwoording van dergelijke vragen het meest sticht. Ik krijg namelijk ook wel eens vragen over liturgische vernieuwingen, of de vraag of een dominee televisie mag hebben (natuurlijk niet), over kleding en dergelijke. Begrijp me goed, ik wil dergelijke vragen niet zomaar terzijde schuiven, maar toch zoek ik vooral op die vragen in te gaan, die het geestelijk leven of de uitleg van een bijbelgedeelte betreffen. Als me dat meer gewenst lijkt, krijgen sommige vraagstellers persoonlijk antwoord. Een vraag over de kinderdoop hoef ik niet meer te beantwoorden, omdat ds. van Heteren daar in het vorige nummer duidelijk over geschreven heeft. Deze opmerkingen even tussendoor. Ik kan de volgende vraag nog wel beantwoorden:

Christus staat in Laodicea voor de deur en zegt: Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur opendoen... enzovoort. Kan een zondaar de deur van het hart wel openen?

Moeten wij niet beducht zijn voor een oproep zoals: zet je hart voor Hem open? De mens is toch onmachtig?

Of een mens onmachtig is? Jazeker, maar vooral onwillig! Als de zonde

aan de deur klopt, vliegt de deur al heel gauw open! Maar als de Heere klopt, geeft men niet thuis! Onwil! Een mens is oost-indisch doof.

Van de oproep om je hart open te stellen voor de Heere gruw ik. Alsof een mens dat kan! Alsof een mens dat wil! Laten we toch alstublieft niet goed van een mens denken. Een mens wil alles, behalve...God! Zag een mens dat maar. Werd het hem maar eens tot schuld!

Maar hoe zit het dan met die heilige Koopman aan de deur van Laodicea? Hij doet zeker op een gegeven moment Zelf de deur open? Nee, dat doet Hij niet. De zondaar zal Hem opendoen. Maar let op hetgeen er staat: 'Indien iemand Mijn stem zal horen'...Christus komt met macht en majesteit. Door Woord en Geest. Onwederstandelijk. Hij gaat naar

Levi, die daar maar zit, boven op zijn geld, en zegt: Volg Mij! En hij, opstaande, volgde Hem. Het geheim ligt in dat machtswoord van Jezus. Doden zullen horen de stem van de Zoon van God. En die ze gehoord hebben, zullen leven! Lazarus, kom uit! En Lazarus kwam uit zijn graf!

Dus de zondaar komt, hij staat op, hij doet open, hij volgt, hij verlaat de wereld en trekt met de verloren zoon op Huis aan. Maar dit alles zal geschieden door de Heilige Geest. Die is zo machtig, dat Hij een zondaar gewillig maakt op de dag Zijner heilkracht. O, werd onze wil al omgebogen? Die Koopman biedt toch zulke onmisbare, heerlijke heilsgoederen aan. Om niet!

Ds. K. Hoefnagel

BRIEFEN AAN OUDERS (24)

Lezend de levensgeschiedenis van Simson grijpt mij altijd weer aan die woorden: "En hij wist niet dat de HEERE hem verlaten had". Simson was in de armen van Delila ingeslapen. Toen heeft die vrouw stilletjes zijn lange haarlokken afgeknipt, en geroepen: "Simson, de Filistijnen over u". Op dat moment was er de vreselijke ontdekking dat zijn kracht verdwenen was. Alzo werd hij prooi van de vijand.

Maar goed – ik heb het niet over kinderen, doch over ouders van kinderen. Manoah en zijn vrouw waren beide godvrezende mensen. Ze hebben Simson opgevoed, naar het gebod van de Heere, als nazireeër. Sterke drank moest hem onthouden worden, en zijn hoofdhaar mocht niet geknipt worden. Simson werd gegeven als richter, om Israël te verlossen van z'n vijanden. Simson begon daarmee, en de Heere Jezus heeft dat vol-eind. Hij heeft 's vijands kop vermord en een volkomen verlossing teweeggebracht.

Manoah en zijn vrouw zullen veel verwachting hebben gehad van hun zoon. Echter – hoeveel verdriet kwam er; hoeveel tranen zullen ze geschreid hebben. 't Begon met die woorden aangaande een Filistijns meisje: "Neem haar voor mij, want ze bevalt me"; en dan later een publieke vrouw: Delila, die suggereerde liefde, maar ze spande samen met de vijand; Simson malende in de gevangenis;

beide ogen uitgestoken. Tenslotte Simson in die afgodstempel, en stervend met de vijanden van God en Zijn volk. O zeker – ik vergeet geen ogenblik dat hij een geloofsheld was, en als zodanig een plaats heeft verkregen in Hebreëen 11.

Ik let nu op de hete tranen van Simsons ouders. Hebben ze begrepen dat zelfs de zonde moest meewerken om Gods heilsraad te vervullen? Verdenk mij er niet van dat ik Simsons zonden ga vergoelijken. Hij bleef ten volle verantwoordelijk. Evenwel – de zonde is geen macht boven of naast God. Ouders, misschien weent u ook over het wangedrag van uw kind. Misschien zegt u: "ik ben mijn kind helemaal kwijt". Mag er in zo'n trieste situatie toch één winstpunt zijn? Dit namelijk dat u vastgesnoerd wordt aan Gods genadetroon? 't Zou toch wat zijn als uw kind van de Heere verlaten wordt en een prooi van de vijand, van satan wordt. 't Zou toch wat zijn als uw kind in onwetendheid daarvan voortgaat.

Huiveringwekkend!

Weet dat Eén verlaten werd, opdat zondaars nimmermeer verlaten zouden worden. Daaraan denken hoeft u echt niet de moed op te geven. Wat een pleitgrond is hier voor uw kind, en dat elke dag weer. Ambrosius zei tot Monica, de moeder van Augustinus: "Een kind van zoveel tranen kan niet verloren gaan!"

Ds. P.v.Z.

STUDIEDAG

Jeugdbonden en De Driestar
organiseren studiedag

'BEGELEIDEN IN CONFRONTATIE'

GOUDA - Hoe kun je kinderen en jongeren leren (over)leven in de moderne cultuur van 2004? Over deze vraag organiseren de jeugdbonden HGJB, JBGG en LCJ, samen met de Christelijke Hogeschool De Driestar, op DV woensdag 21 april een studiedag onder de titel: 'Begeleiden in confrontatie'. Hoofdinleider op deze dag is de legerpredikant dr. J. van Eck, met dhr. W. Būden als co-referent. Verder bestaat het programma onder andere uit workshops en de presentatie van het boek 'Onderwijs en jeugdcultuur'.

De studiedag wordt gehouden in het gebouw van de Hogeschool De Driestar in Gouda en is bedoeld voor leidinggevend in het jeugdwerk, ambtsdragers, predikanten, docenten en ouders. De kosten bedragen € 25,- per persoon (incl. koffie, frisdrank, broodmaaltijd en referaten). Voor studenten geldt een gereduceerd tarief van € 12,50. Het programma begint om 14.00 uur en duurt tot 20.30 uur. Meer informatie en een aanmeldingsformulier is verkrijgbaar bij De Driestar, via mw. K.W. Verwoert (tel. 0182-540333), of te downloaden op www.lcj.nl.

Workshops

Dat het bij jongeren en (jeugd)cultuur gaat om begeleiden in confrontatie, is een gedachte die breed gedeeld wordt. Toch roept het ook allerlei vragen op: hoever reikt die confrontatie dan? En hoe verhoudt zich dat tot de bijbelse opdracht om 'niet van deze wereld' te zijn? Op welke manier begeleid je kinderen en jongeren in de confrontatie met de cultuur?

Behalve in het hoofdreferaat komen dergelijke vragen ook aan de orde in een serie van vijf workshops, waaruit twee keer gekozen kan worden. Onderwerpen daarin zijn: 'Jongeren en media', 'Confrontatie op straat', 'Begeleiden aan de basis' (o.a. gezin), 'Voorbeeldig leidinggeven' en 'Weerbaar van school af'. De workshops worden gegeven door stafleden van de verschillende jeugdbonden en andere deskundigen.

BOEKBESPREKINGEN

Ds. A. Moerkerken, Doortocht, Twaalf overdenkingen, 206 blz., € 14,25, Uitgeverij Den Hertog-Houten.

Het boek bevat de weergave van een serie vervolgpredken die door de schrijver zijn gehouden eerst in 1981 en daarna in 2003. Het boek is een vervolg op het eerder verschenen boek 'Uittocht' dat handelde over de verdrukking in Egypte. In het nu verschenen boek wordt de woestijnreis behandeld tot en met de doortocht van de kinderen Israëls door de Jordaan. De woestijnreis is beeld van de weg van de Kerk des Heeren in dit leven. Die weg begint met het verlossend en eenzijdig werk van God in de wedergeboorte en eindigt met de doorgang door de doodsjordaan. De auteur beschrijft op blz. 74 en 75 dat het Gods gewone weg is Zijn volk langs de Sinaï naar Sion te leiden. We lezen dienaangaande het volgende: "Dacht u dat ze ooit aan een middelaar behoefte gehad hadden als ze niet bij de Sinaï geweest waren? Nee, nooit. Daar wordt de noodzakelijkheid van een middelaar ontdekt. Zo is het nog.

De behoefte aan een Middelaar ontstaat waar Gods recht op ons hart gaat drukken. Daar waar Gods wet op onze ziel gebonden wordt en waar de Heere openbaart wie Hij is in de reinheid van Zijn deugden. Daar wordt de vraag geboren naar een Middelaar. Een vraag. Bent u in uw leven als eens bij de berg Sinaï gebracht? Veel hoort u wel spreken over de heuvel Golgotha en velen gewagen ervan dat zij zouden hebben gestaan aan de voet van het kruis. Velen zeggen zelfs dat ze aan de voet van het kruis voor het eerst hun zonden hebben leren kennen. Maar zo werkt de Heere niet. Dat oude volk leerde zijn zonden kennen aan de voet van de Horeb." De auteur geeft er in de weergegeven predken blijk van niet buiten de huidige tijd te staan. We lezen op blz. 106v over de liederlijke liederen van Egypte die gezongen werden bij het beeld van het stierkalf, symbool van de vruchtbaarheid. We citeren: "Ik ben wel eens bang dat veel jonge mensen

de versjes van Egypte beter kennen dan de psalmen van David. Er zijn heel wat huiskamers waar de radio de hele dag aanstaat en de akelige deunen van de wereld, meestal opzwevend, soms godslasterlijk en vaak speculerend op de hartstocht, in onze oren klinken, ook in werkplaatsen, in fabrieken, in ziekenhuizen. Er is soms zelfs geen gelegenheid meer voor een mens om rustig te sterven. Zelf sin de ziekenhuizen klinkt die muziek door de gangen. Ik heb weleens bij sterfenszieke mensen gezeten terwijl de dansmuziek door de ziekenhuisgang klonk. Kennen jullie die deunen ook, jonge mensen? En als je nu eens een psalm moest opzeggen, zou het dan gaan?

De verzen van de wereld kennen we soms zo goed." Op blz. 124 lezen we over wereldlijkvormigheid het volgende: "Er is geen verschil meer. Niet in levensstijl, in kleding, in haardracht, in vrijetijdsbesteding, in gewaad, in praat, in de daad." We willen ons ook een enkele kritische opmerking veroorloven: We lezen op blz. 35 over zakken en dozen waar manna in verzameld werd. Het komt ons voor dat dit een onjuist verband legt met 'dozen' zoals wij die kennen en die toen nog onbekend geweest zullen zijn.

Op blz. 194 komen we de vraag tegen hoe het toch zou moeten met 'grijsaards' die door het bruisende water van de Jordaan zouden moeten gaan. Er waren geen grijsaards onder het volk Israël! Allen die bij de uittocht 20 jaar oud en daarboven waren (Numeri 14:29) zijn gevallen in de woestijn als straf Gods op de zonde. Alleen Jozua en Kaleb waren tamelijk oud. In diezelfde laatste preek uit dit boek willen we tenslotte een aansprekend citaat weergeven: "Ziende op Christus kan een mensenkind de doodsjordaan door. Met alles wat er in uw leven gebeurd is, kan het niet. Met al het manna dat u veertig jaar gegeten hebt, kunt u de Jordaan niet door.

Met het zien op de koperen slang, met alle wonderen die er in uw leven gebeurd zijn, voor het tijdelijk leven en voor het geestelijk leven, kunt u niet sterven. Daar kunt u de Jordaan niet mee door. Maar als u de Ark ziet, kunt u erdoor."

Korting 10% korting bij 2e reservering binnen een jaar. Korting wordt berekend op boeking(en) buiten schoolvakanties.

Oosterend - Texel
Rust en ruimte, vakantie in eigen sfeer, alle jaargetijden

Ruimtegelegen en vrijstaande 6/8 pers. bungalows; 4/6 pers. stacaravans. Ook bungalows met cv.

Op Texel zijn veel bezienswaardigheden. Maak gebruik van de conversatiezaal. Doe mee aan diverse (dag)activiteiten.

Met familie of vrienden tijdens uw jubileum samen er even tussenuit.

Op het park
Vrijstaand

Bel voor meer informatie of onze gratis brochure met foto's. Deelweten zijn ook mogelijk (al vanaf € 110,-).

Nieuwe bungalow

Meer informatie of reserveren? Bel 0222 31 83 91

Canada, Ontario,

Ruim appartement met 5 slaapplaatsen te huur voor vakantiegangers.

Mooie omgeving, goede kerken dichtbij.

Telefoon 001-9057654195

E-mail: mlsommer1@netzero.com

TE KOOP GEVRAAGD

**Theologische boeken
oude en nieuwe druk**

Tel. 0577-401065

TE HUUR

kantoorruimte (25 m2) op eerste verdieping van het kerkgebouw van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Dordrecht-Centrum.

De ruimte is geschikt voor drie werkplekken en voorzien van een keuken.

Aansluitingen voor computer etc. aanwezig.

In de directe omgeving ligt een zalencentrum met royale parkeerterrein.

Dit biedt mogelijkheden voor groepsactiviteiten, presentaties e.d.

De locatie ligt op loopafstand van het Centraal Station Dordrecht.

Huurprijs n.o.t.k.

Voor informatie/bezichtiging:

G. Ploeg: Tel: 078-6186891

Oproep van onze oosterburen:

'Kom over en help ons!'

Volker Jordan, Dillenburg:

"Wat is de tegenstelling groot: als we Nederlandse, reformatorische boekhandels bezoeken dan is er een keur aan theologische werken. Hier in Duitsland zijn ze bijna niet meer te vinden. Ondanks het droevige, geestelijke verval in Duitsland zijn er nog christenen die hunkeren naar goede, gereformeerde werken! De laatste jaren zijn enkele kleine uitgeverijen begonnen met het vertalen van dergelijke werken. Het ontbreekt hen echter aan voldoende financiële slagkracht om het te kunnen promoten en distribueren."

"Groot was onze vreugde toen we vernamen van de oprichting van de Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Mensen die de vertaling, uitgave en distributie van oude, gereformeerde werken in Duitsland willen ondersteunen! Zojuist is 'Gebedsgestalten' van ds. F. Bakker gedrukt. Het ABC van ds. Comrie is het volgende werk.

De stichting heeft ambitieuze plannen. Geve de HEERE hen moed en kracht om ons bij te staan. Hij neig uw harten tot milddadigheid! Steun hen en ons. Hartelijk dank!"

**Het land van
de Reformatie
vraagt ú om
reformatorische
lectuur!**

Helpt u mee?

Bankrekening

5489.87.920

t.n.v. penningmeester St. Vrienden van Heidelberg en Dordrecht te Zwijndrecht

**Stichting Vrienden van
Heidelberg & Dordrecht.**
Maasdijk 345, 4264 AN VEEN.

Bel of mail voor meer info:

Telefoon: 0416-691788,

fax. 0416-697625.

E-mail: svyhd@rdnet.nl.

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

Het comité van aanbeveling wordt gevormd door predikanten uit de (Oud) Geref. Gemeenten in Ned. d. N.H. Kerk en de Evangelische Kerk. Vraag onze nieuwste informatiefolder aan.

Voor info bel:

0416 - 692 787
of
0341 - 425 712

**Reformatorische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen**

't Boekendal

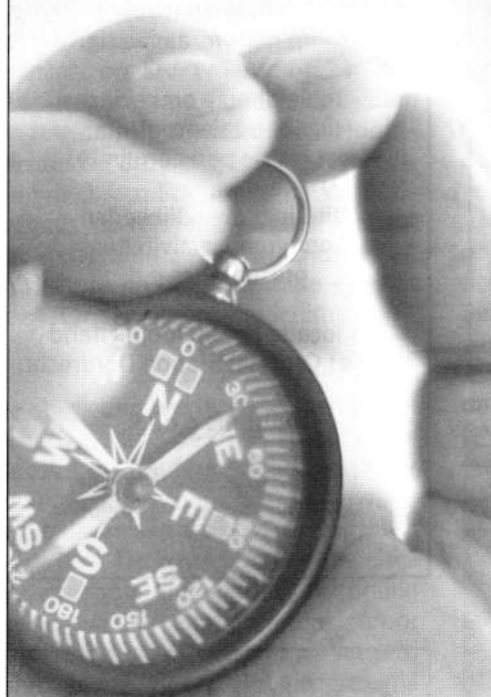
Winkelcentrum Urkerhard
Nagel 48, 8321 RG Urk

Tel: 0527 - 682110 Fax 0527 - 688668

**Boeken & Bijbels
CD's en Bladmuziek
Schoolartikelen
Kadoartikelen
Kopieerservice
Wenskaarten**

Verzending door heel Nederland

Wie??

Stichting Verzorgingshuizen Regio Oost, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten, beheert drie verzorgingshuizen:

Bethesda in Den Dolder, Elim in Barneveld en Maranatha in Rijssen. Deze huizen kenmerken zich door een persoonlijke zorgverlening en een huiselijke sfeer. Daarmee heeft SVRO een eigen plaats in het zorglandschap.

Gewijzigde oproep

Binnen de SVRO is er een vacature voor een

Manager Zorg m/v

die in collegiale samenwerking met de andere manager de zorg binnen de SVRO wil gaan aansturen.

De functie

Als Manager Zorg geeft u leiding aan de teamleiders en praktijkopleiders. U maakt deel uit van het managementteam. Samen met de collega Manager Zorg bent u verantwoordelijk voor het zorgbeleid binnen de SVRO. U draagt de identiteit van de organisatie actief uit en u kunt deze binnen de zorgvisie van de SVRO gestalte geven in het dagelijks functioneren. U heeft een duidelijke visie op de hedendaagse ouderenzorg en ontwikkelingen binnen de AWBZ. U realiseert de door de organisatie gestelde strategische en organisatorische doelen. U draagt zorg voor het initiëren en implementeren van de gestelde doelen. U bent inspirerend en motiverend richting de teamleiders. U bent in staat om op een heldere wijze te communiceren met de teams, personeelsleden, cliëntenraden, ondernemingsraad en/of familie van cliënten.

Wij zoeken

Uw kennis ligt op HBO-niveau en u heeft inzicht in wet- en regelgeving van zorgniveau en een coachende stijl van leidinggeven.

Als Manager Zorg wilt u verantwoordelijkheid dragen t.a.v. het budget en product en u beschikt over een grote mate van zelfstandigheid en flexibiliteit.

Meer informatie?

Voor meer informatie over deze functie kunt u bellen met de heer J.J. van Ginkel, algemeen directeur, telefoonnummer: (0548) 536 536.

Van kandidaten is vereist dat zij lid zijn van de (oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland), de Nederlands Hervormde Kerk (GG) of de Christelijk Gereformeerde Kerken, zodat zij positief bijdragen aan de woon- en werksfeer binnen de SVRO.

De oriënterende gesprekken staan gepland op D.V. vrijdag 26 maart 2004. Een assessment kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Huize Maranatha • Rijssen

Elim • Barneveld

SVRO biedt

Wij bieden een baan met volop afwisseling en zelfstandigheid. De werksfeer binnen de SVRO is huiselijk en respectvol.

Uw sollicitatie

Heeft u interesse in deze functie? Stuur dan uw schriftelijke reactie voor D.V. 18 maart 2004 naar: SVRO, t.a.v. mevrouw D.J. Jansen-Ligtenberg (directiesecretaresse), Diekjansweg 1, 7462 JD Rijssen. Reageren per e-mail kan ook: djligtenberg@svro.nl.

Een eigen plaats in de zorg.